

ників в іноземній валюті, не можна вважати доходами або витратами підприємства, оскільки вони дійсно не призводять до збільшення (зменшення) економічних вигод за звітний період.

Таким чином, ми вважаємо, що другий варіант обліку курсових різниць за внесками засновників, а саме їх облік на рахунку 42 «Додатковий капітал», у розрізі субрахунку 425 «Інший додатковий капітал» є більш доцільним і обґрунтованим.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV, зі змінами та доповненнями.

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

від 16.08.2000 р. № 199.

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. за № 291, зі змінами.

4. Лист Міністерства фінансів України «Щодо бухгалтерського обліку курсових різниць за інвалютними внесками засновників до статутного капіталу» від 05.12.2013 р. № 31-08310-06-10/29025.

СЕКЦІЯ 5.

КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ АПК

Бойко К. С.,

науковий керівник — **Золотарьова Н. С.**, к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ПОРЯДОК ЇЇ ОЦІНКИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Готовою продукцією є виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам

договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові — покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції. За своєю економічною природою продукція належить до запасів.

За цільовим призначенням, господарською цінністю, економічними вигодами від використання сільськогосподарська продукція поділяється на: основну, супутню та побічну.

Основна продукція — це кінцевий результат, головна мета виробничого процесу, що формує основний вид економічної діяльності, приносить підприємству найбільші економічні вигоди від її виробництва, та заради якої і був організований технологічний процес.

Супутня продукція — це продукція, отримана в одному технологічному циклі (процесі) одночасно з основною. За якістю вона відповідає стандартам і призначена для подальшої обробки або реалізації споживачам.

Поділ продукції на основну і супутню залежить від спеціалізації підприємства. Так, для племінних господарств молочного напрямку одержаний приплід є основною продукцією, а молоко супутньою.

Побічна продукція неминуче виникає у результаті виробництва основної. Побічна продукція для сільськогосподарських підприємств — це сільськогосподарська продукція, яку одержують від одного біологічного активу або групи біологічних активів внаслідок їх фізіологічних особливостей паралельно із основною продукцією. Собівартість побічної продукції не калькулюють, вона, як правило, оцінюється за планово-нормативними витратами, пов'язаними із її подальшим використанням.

Відповідно до вимог П(С)БО 30 «Біологічні активи» сільськогосподарська продукція при її первісному визнанні оцінюється за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу або за виробничою собівартістю (чи собівартістю за прямими витратами) відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Первісне визнання сільськогосподарської продукції відображається у тому звітному періоді, у якому вона відокремлена від біологічного активу.

Визначення справедливої вартості, відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи», сільськогосподарської продукції ґрунтується на цінах активного ринку. За наявності кількох активних ринків сільськогосподарської продукції їх оцінка ґрунтується на даних того ринку, на якому підприємство передбачає продавати її.

Сільськогосподарську продукцію після її первісного визнання оцінюють і відображають відповідно до П(С)БО 9 «Запаси». Тобто, справедлива вартість або виробнича собівартість оприбуткованої продукції (залежно від прийнятої методики оцінки) стає первісною вартістю сільськогосподарської продукції.

Найефективнішим шляхом по вирішенню проблем оцінки є створення на підприємстві постійно діючої Комісії з визначення справедливої вартості біологічних активів і сільгосппродукції. Постійно діюча комісія створюється Наказом керівника по підприємству з числа осіб (не менше трьох).

Для визначення ціни аналізуються цінові пропозиції постійних контрагентів (покупців і заготівельних організацій) і ціни підприємств регіону, які продають подібну продукцію. Джерелами інформації при цьому можуть бути:

1. самостійний збір інформації про ціни на ринку;
2. отримання інформації з органів державного управління;
3. інформація про закупівельні ціни на продукцію, що є об'єктом державного цінового регулювання.

Варіанти підходів до оцінки сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю передбачають можливість застосування Комісією п'яти методів оцінки:

1. аналізу контрактів;
2. аналогів;
3. прийняття цін;
4. експертної оцінки Комісією;
5. сторонньої професійної оцінки.

За умови відсутності активного ринку, побічна сільськогосподарська продукція (солома, гичка, стебла кукурудзи і соняшнику, капустяного листа тощо) може бути оцінена Комісією за нормативними витратами на збирання, транспортування, переміщення, скиртування та іншими витратами, пов'язаними із заготівлею цієї продукції.

Некондиційна сільськогосподарська продукція у зв'язку з відсутністю активного ринку на них, можуть бути оцінені Комісією виходячи з ринкових цін на подібну кондиційну продукцію з коригуванням на рівень якості та придатності до використання.

Визначена Комісією ринкова ціна сільськогосподарської продукції оформляється Актом визначення справедливої вартості біологічних активів та / або сільськогосподарської продукції.

При оцінці сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю при первісному визнанні виникають доходи або витрати від первісного визнання сільськогосподарської продукції, які обліковуються на рахунках 940 і 710 відповідно.

Важливим напрямком реалізації облікової політики щодо оцінки сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю є постійний збір членами Комісії інформації щодо цін на сільськогосподарську продукцію на активному ринку.

Мета обліку отриманої продукції полягає у своєчасному, повному, достовірному визначенні фактичних затрат, які пов'язані з

виробництвом продукції, а також у контролі за використанням матеріальних, трудових та інших ресурсів підприємства під час виробництва продукції.

На нашу думку, сільськогосподарські підприємства моли оцінювати отриману продукцію за справедливою вартістю у період сильного розвитку інфляції та гіперінфляції, коли раніше понесені витрати на отримання продукції не в повній мірі відображали вартість продукції, на момент її отримання. А визначення справедливої вартості виходячи з ринкових цін на аналогічну продукцію, що склалися на ринку на певну дату давало більш конкретні результати про вартість отриманої продукції для відображення в обліку та визначенню результату діяльності. На даний час, для оцінки сільськогосподарської продукції більш оптимальним є оцінка отриманої продукції підприємством за виробничою собівартістю.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 // Все про бухгалтерський облік. — 2012. — №8-9. — С. 24–29.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» №1456/11736 від 5 грудня 2005 р. (із останніми змінами станом на 18.03.2011 р.) // Все про бухгалтерський облік. — 2012. — №8–9. — С. 164–168.
3. *Голов С. Ф.* Облік сільськогосподарських активів за справедливою вартістю: проти течії / С. Ф. Голов // Облік і фінанси АПК. — 2006. — №11. — С. 87–90.
4. *Гузар Б. С., Головка Л. Л.* Роль і значення побічної продукції в с/г виробництві // Економіка АПК. — 2007. — № 9. — С. 102.

Бублик В. А.,

науковий керівник — **Кругла М. М.**, к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ЗБУТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК

У сучасних умовах економічної кризи, чітко проявляються проблеми управління виробничо-збутовою діяльністю. Вітчизняні підприємства, виробники продукції АПК зіштовхуються з про-